

คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
และอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย
ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

The Quality of Graduates according to
Thai Qualifications Framework for Higher Education
and Identity of Graduates, Faculty of Nursing,
Chiangrai College Based on Graduate Users' Opinions

วรวรรณ สุภاتا พย.ม* Waravan Supata M.N.S.*

สิรภพ ช่างเพียร พย.ม* Siraphop Changpean M.N.S.*

ภรณ์ญ สุภاتا พย.ม* Paranyu supata M.N.S.*

พัชรินทร์ คำแก่น พย.ม* Patcharin Komkaen M.N.S.*

Corresponding author: E-mail: waravan.supata@crc.ac.th

Received: 14 Nov 2023, Revised: 7 Dec 2023, Accepted: 16 Dec 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงเปรียบเทียบ (Comparative research) ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ที่ศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2563 ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐและเอกชน กลุ่มตัวอย่างคือผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 98 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และแบบสอบถามอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงรายที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับได้เท่ากับ 0.91 และ 0.94 ตามลำดับ และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.97 และ 0.96 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ Mann-Whitney U Test

ผลการศึกษา พบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($x = 3.73$, $SD = 0.51$) โดยคุณภาพด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($x = 4.14$, $SD = 0.52$) 2) คะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของบัณฑิตภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($x = 3.91$, $SD = 0.58$) โดยอัตลักษณ์ของบัณฑิตด้านการพยาบาลด้วยใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($x = 3.96$, $SD = 0.68$) 3) คะแนนเฉลี่ยคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐและโรงพยาบาลเอกชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) 4) คะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐและโรงพยาบาลเอกชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตต่อไปได้

คำสำคัญ : คุณภาพบัณฑิต กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ อัตลักษณ์ของบัณฑิต พยาบาลศาสตร์

*อาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย E-mail: waravan.supata@crc.ac.th, siraphop.changpean@crc.ac.th,
paranyu.supata@crc.ac.th, patcharin.komkaen@crc.ac.th

*Nursing Instructor, Faculty of Nursing, Chiangrai college

Abstract

This comparative research aimed to study and compare the quality of graduates according to the Thai Qualifications Framework for Higher Education and the identity of graduates from the Faculty of Nursing, Chiang Rai College of Nursing who studied in the Bachelor of Nursing Science program (revised curriculum, 2017) and graduated in the year 2020. Data was collected from 98 graduate users who were employed in both public and private hospitals. The research instruments were the questionnaires on the quality of graduates according to the Thai Qualifications Framework for Higher Education and the identity of the Faculty of Nursing, Chiang Rai College of Nursing, developed by the researchers. The content validities of the research instruments were 0.91 and 0.94, respectively. The reliability of the questionnaires was confirmed using Cronbach's alpha, with values of 0.97 and 0.96, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency distribution, percentages, mean, standard deviation, and the Mann-Whitney U Test.

The result revealed that 1) The overall mean score of quality of graduate according to the Thai Qualifications Framework for Higher Education was at a high level ($x = 3.73$, $SD = 0.51$). The quality of ethics and moral domain had the highest mean score ($x = 4.14$, $SD = 0.52$). 2) The overall mean score of the identity of graduates was at a high level ($x = 3.91$, $SD = 0.58$). The Identity of graduates on the aspect of nursing with compassion domain had the highest mean score ($x = 3.96$, $SD = 0.68$). 3) There were no significant differences between the opinions of graduate users in public and private hospitals on the qualities of graduates according to the Thai Qualifications Framework for Higher Education ($p > 0.05$). 4) There were no significant differences between the opinions of graduate users in public and private hospitals on the identity of graduates ($p > 0.05$). These results can be useful in developing nursing curriculum in the future.

Keywords: Quality of Graduates, Thai Qualifications Framework for Higher Education, Identity of Graduates, Nursing

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยเชียงใหม่ได้จัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualification framework for higher Education)¹ โดยมีผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ² โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การสอดแทรกการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมในเนื้อหา การเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจริยธรรม การบรรยายแบบมีส่วนร่วมของผู้เรียน การกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อแก้ปัญหาทางการพยาบาล การมอบหมายงานทั้งรายเดี่ยว และรายกลุ่ม เพื่อส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีม และความรับผิดชอบ การฝึกให้มีการนำเสนองานเพื่อฝึกการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็น และฝึกทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ โดยการสาธิตและสาธิตย้อนกลับ การจัดการเรียนการสอนโดยสถานการณ์เสมือนจริง (Simulation Based Learning) และการปฏิบัติการพยาบาลจริงกับผู้รับบริการที่สุขภาพดีและผู้ป่วยในชุมชนและสถานบริการสุขภาพ โดยการมอบหมายกรณีศึกษา การประชุมปรึกษาทางการพยาบาล และการสอนข้างเตียง นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงใหม่

อัตลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบด้วย 1) มีวินัย หมายถึง ความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา มีความอดทน มีความเป็นผู้นำ มีความ

รับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมให้เหมาะสมกับบรรทัดฐานทางสังคมได้ 2) ใฝ่รู้ใฝ่งาน หมายถึง มีความเอาใจใส่ในการทำงาน ตั้งใจปฏิบัติงาน มีความกระตือรือร้น พัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความเพียรพยายาม สนใจและอยากเรียนรู้สิ่งรอบตัวที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับชีวิตและการทำงาน 3) พยาบาลด้วยใจ หมายถึง ให้การพยาบาลเป็นองค์รวม ให้การพยาบาลตามหลักวิชาการ และให้การพยาบาลด้วยความนุ่มนวล²⁻³

หลักสูตรการศึกษาที่ดีต้องสามารถผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามความต้องการของสังคม ดังนั้นเพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้เพียงใดจึงจำเป็นต้องมีการประเมินหลักสูตร⁴ การประเมินคุณภาพบัณฑิตโดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิตเป็นวิธีการหนึ่งที่จะตรวจสอบความต้องการของสังคมได้ ทั้งนี้จากการสำรวจเบื้องต้นพบว่าบัณฑิตจากคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงใหม่ที่จบการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) รุ่นที่ 1 ในปีการศึกษา 2563 ประมาณร้อยละ 55 ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐ และอีกประมาณร้อยละ 45 ได้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชน ซึ่งมีบริบทในการทำงานที่แตกต่างกันทั้งอัตราค่าบริการ ค่าตอบแทน จำนวนของผู้รับบริการต่อผู้ให้บริการ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าผู้รับบริการมีความคาดหวังต่อการให้บริการจากโรงพยาบาลเอกชนสูงกว่าโรงพยาบาลรัฐ โดยโรงพยาบาลเอกชน ผู้รับบริการคาดหวังในด้านการดูแลเอาใจใส่ ส่วนโรงพยาบาลรัฐคาดหวังด้านความเชื่อถือและไว้วางใจได้⁵ ผู้ให้บริการจึงจำเป็นต้องตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการใช้บริการมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าผู้รับบริการ

ในโรงพยาบาลมีความคิดเห็นในเรื่องความยิ้มแย้มแจ่มใส ความสุภาพอ่อนน้อม ความกระตือรือร้น การให้ความ สนิใจผู้รับบริการ ความเชื่อถือและไว้วางใจ สมรรถนะ ความสามารถ รวมทั้งการบริการทางการแพทย์ของ บุคลากรทางการแพทย์โรงพยาบาลรัฐและเอกชน แตกต่างกันอีกด้วย⁶

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณภาพ บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ และอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ตามความ คิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐ และเอกชนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิตให้มีคุณภาพ และตอบสนองต่อ ความต้องการของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ตาม ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

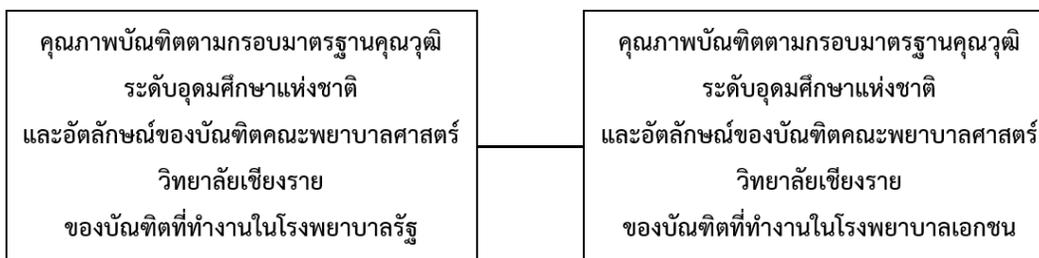
2. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาล ศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ตามความคิดเห็นของผู้ใช้ บัณฑิต

3. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของผู้สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2560) คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัย เชียงราย ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงาน ในโรงพยาบาลรัฐและโรงพยาบาลเอกชน

4. เพื่อเปรียบเทียบอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะ พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ตามความคิดเห็นของ ผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐและ โรงพยาบาลเอกชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ (Comparative research) เพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัย เชียงราย ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามความ คิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต ทั้งที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ของรัฐและเอกชน โดยศึกษาคุณภาพบัณฑิตตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้าน ทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ และศึกษาอัต ลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัย เชียงราย ได้แก่ 1) มีวินัย 2) ใฝ่รู้ใฝ่งาน 3) พยาบาลด้วย ใจ และเปรียบเทียบคุณภาพและอัตลักษณ์ของบัณฑิต ระหว่างบัณฑิตที่ทำงานในโรงพยาบาลรัฐและ โรงพยาบาลเอกชน ซึ่งมีบริบทการทำงานที่แตกต่างกัน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ (Comparative research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ในปี การศึกษา 2563 จำนวน 168 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ในปี การศึกษา 2563 จำนวน 113 คน คำนวณขนาดกลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ด้วยตารางสำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีสุ่มตาม ความสะดวก (Convenience sampling) จากรายชื่อ บัณฑิตที่จบการศึกษาในปีการศึกษา 2563 โดยกำหนด เกณฑ์การคัดเลือก คือ ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงรายในปี การศึกษา 2563 มีการแจ้งสถานที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน แก่ฝ่ายวิชาการ และยินดีเข้าร่วมการวิจัย ทั้งนี้การส่ง แบบสอบถามเริ่มดำเนินการเมื่อบัณฑิตจบการศึกษา ครบ 1 ปี ซึ่งพบว่ามีบัณฑิตจำนวนหนึ่งย้ายสถานที่

ทำงาน ทำให้แบบสอบถามไม่ได้รับการประเมิน การศึกษาครั้งนี้จึงมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 98 คน คิดเป็น ร้อยละ 86.73

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย สถานะของผู้ประเมิน เพศ อายุ ประเภท ของหน่วยงาน และระยะเวลาที่บัณฑิตได้ปฏิบัติงานใน หน่วยงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพบัณฑิตตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้นจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นคุณลักษณะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบัณฑิตจำนวน 50 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านความรู้ จำนวน 5 ข้อ 3) ด้าน ทักษะทางปัญญา จำนวน 4 ข้อ 4) ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จำนวน 8 ข้อ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 6 ข้อ และ 6) ด้านทักษะ การปฏิบัติทางวิชาชีพ จำนวน 17 ข้อ แบบสอบถามเป็น แบบคำถามปลายปิด ให้เลือกคำตอบที่มีลักษณะการวัด เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนด เกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 1 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามอัตลักษณ์ของบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้นจากคู่มืออัตลักษณ์คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 15 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) มีวินัย จำนวน 7 ข้อ 2) ใฝ่รู้ใฝ่เรียน จำนวน 5 ข้อ 3) พยาบาลด้วยใจ จำนวน 3 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบคำถามปลายปิด ให้เลือกคำตอบที่มีลักษณะการวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์ การให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 1 ตามลำดับ

แบบสอบถามคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และแบบสอบถามอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ใช้เกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.00 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารคณะพยาบาลศาสตร์ อาจารย์ประจำหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิต และอาจารย์ผู้สอนคณะพยาบาลศาสตร์ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข และนำไปหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content validity index [CVI]) ได้เท่ากับ 0.91 และ 0.94 ตามลำดับ

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ผ่านการแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับ

ผู้ใช้บัณฑิตที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97 และ 0.96 ตามลำดับ

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย วิทยาลัยเชียงราย

2. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัย กับผู้อำนวยการโรงพยาบาลที่บัณฑิตปฏิบัติงานอยู่

3. ผู้วิจัยจัดส่งเอกสารเพื่อแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษา แจ้งการพิทักษ์สิทธิ และขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการศึกษาวินิจฉัย พร้อมทั้งแนบบแบบสอบถาม ซองเอกสารพร้อมตราไปรษณียากรเพื่อการส่งกลับให้ผู้วิจัย

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ได้ผ่านการพิจารณาโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย วิทยาลัยเชียงราย รหัสจริยธรรมการวิจัย CRC.IRB No.028/2565 วันที่ หมดอายุ 5 มกราคม 2567 ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ และขั้นตอนรายละเอียดของการรวบรวมข้อมูล และสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ที่จะถอนตัวหรือยกเลิกจากการวิจัยได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบต่อการทำงาน และแบบสอบถามทั้งหมดจะถูกเก็บในที่ปลอดภัยและจะถูกทำลายภายใน 1 ปีหลังจากการตีพิมพ์

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงรายตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงรายที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐ และโรงพยาบาลเอกชน โดยทดสอบการกระจายของข้อมูลด้วยสถิติ Kolmogorov-Smirnov Test ไม่เป็นไค้งปกติ จึงเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ Mann-Whitney U Test

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วย ร้อยละ 64.30 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 98.00 มีอายุ 40 – 50 ปี ร้อยละ 39.80 ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐ ร้อยละ 54.10 และปฏิบัติงานโรงพยาบาลเอกชน ร้อยละ 45.90 ระยะเวลาที่บัณฑิตได้ปฏิบัติงาน ระยะเวลา 6 เดือน- 1 ปี ร้อยละ 31.6

ส่วนที่ 2 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน

คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงรายตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

คะแนนเฉลี่ยคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 6 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = 0.51) โดยอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และปานกลาง 2 ด้าน ระดับสูงสุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.52) รองลงมา ได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.60) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = 0.51) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.71$, SD = 0.60) ตามลำดับ คุณภาพบัณฑิตที่ได้ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความรู้ ($\bar{x} = 3.44$, S.D. = 0.63) และด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = 0.64) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับคุณภาพ จำแนกตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	$\bar{x}$	SD	ระดับคุณภาพ
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.14	0.52	มาก
1. มีความซื่อสัตย์	4.33	0.57	มาก
2. มีระเบียบวินัย	4.18	0.62	มาก
3. ตรงต่อเวลา	4.28	0.62	มาก
4. มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.19	0.65	มาก
5. รู้จักพิจารณาและเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง	3.96	0.73	มาก
6. ให้เหตุผลในการตัดสินใจปัญหาทางจริยธรรมได้อย่างเหมาะสม	3.94	0.73	มาก
7. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	4.23	0.64	มาก
8. เสียสละ อุทิศเวลาในการปฏิบัติงาน	4.16	0.60	มาก
9. ปฏิบัติงานโดยมุ่งผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	4.04	0.67	มาก
10. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ	4.13	0.64	มาก
ด้านความรู้	3.44	0.63	ปานกลาง
1. มีความรู้รอบตัว ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	3.54	0.80	มาก
2. มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาล	3.45	0.73	ปานกลาง
3. สามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงานได้	2.95	0.83	ปานกลาง
4. มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ และสิทธิผู้ป่วย	3.52	0.75	มาก
5. มีความรู้และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม	3.74	0.68	มาก
ด้านทักษะทางปัญญา	3.40	0.64	ปานกลาง
1. รู้จักสังเกต ตั้งคำถาม และแสวงหาคำตอบเมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานสามารถค้นหาความรู้เพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้	3.55	0.76	มาก
2. แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	3.41	0.72	ปานกลาง
3. วางแผนการทำงานและจัดลำดับความสำคัญในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	3.36	0.70	ปานกลาง
4. พัฒนาและ/หรือใช้นวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้	3.29	0.80	ปานกลาง
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	3.86	0.60	มาก
1. มีความซื่อสัตย์	4.17	0.66	มาก
2. มีระเบียบวินัย	4.20	0.64	มาก
3. ตรงต่อเวลา	3.46	0.90	ปานกลาง
4. มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	3.82	0.68	มาก
5. รู้จักพิจารณาและเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง	4.03	0.70	มาก
6. ให้เหตุผลในการตัดสินใจปัญหาทางจริยธรรมได้อย่างเหมาะสม	3.66	0.76	มาก
7. ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	3.82	0.68	มาก

คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	$\bar{x}$	SD	ระดับคุณภาพ
8. เสียสละ อุทิศเวลาในการปฏิบัติงาน	3.71	0.72	มาก
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.71	0.60	มาก
1. ฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง	4.16	0.76	มาก
2. สื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม	3.26	0.72	ปานกลาง
3. อ่านและเขียนคำศัพท์ทางการแพทย์ และ/หรือศัพท์ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง	3.48	0.82	ปานกลาง
4. สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงานได้	3.98	0.67	มาก
5. สามารถสื่อสารกับผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	3.81	0.68	มาก
6. สามารถแปลความหมายข้อมูล เช่น ข้อมูลทางห้องปฏิบัติการ ได้อย่างถูกต้อง	3.63	0.77	มาก
ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	3.79	0.51	มาก
1. รวบรวมข้อมูลของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง ครบคลุม	3.50	0.61	ปานกลาง
2. ประเมินปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.51	0.63	มาก
3. วางแผนการพยาบาลได้เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ	3.47	0.66	มาก
4. ให้การพยาบาลตามลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ	3.54	0.67	มาก
5. ประเมินผลการพยาบาลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.47	0.68	ปานกลาง
6. ปรับกิจกรรมการพยาบาลได้สอดคล้องกับสภาพของผู้รับบริการ	3.59	0.69	มาก
7. ติดตามและประเมินการเปลี่ยนแปลงของผู้รับบริการอย่างสม่ำเสมอ	3.54	0.66	มาก
8. บันทึกและรายงานผลการพยาบาลอย่างถูกต้องและครบคลุม	3.41	0.70	ปานกลาง
9. ช่วยเหลือ ดูแลผู้รับบริการด้วยความเต็มใจ	4.08	0.68	มาก
10. ปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเสียสละ อดทน โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้รับบริการ	4.08	0.65	มาก
11. ไม่เปิดเผยความลับของผู้รับบริการ	4.22	0.55	มาก
12. ส่งเสริมให้ผู้รับบริการได้รับรู้และเข้าใจในสิทธิของตนเอง	3.82	0.79	มาก
13. เคารพและยอมรับความเป็นบุคคลของผู้รับบริการ	4.06	0.61	มาก
14. ปฏิบัติต่อผู้รับบริการด้วยความเท่าเทียมกัน	4.14	0.59	มาก
15. ให้บริการโดยคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม	4.09	0.58	มาก
16. ปฏิบัติการพยาบาลภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.15	0.78	มาก
17. ให้บริการครอบคลุมทั้งการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน การรักษา และการฟื้นฟูสภาพ	3.72	0.78	มาก

คะแนนเฉลี่ยการมีอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.58) อัตลักษณ์ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ มีวินัย ใฝ่รู้ใฝ่งาน

และพยาบาลด้วยใจ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับดังนี้ พยาบาลด้วยใจ ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.68) มีวินัย ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.55) ใฝ่รู้ใฝ่งาน ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.68) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับคุณภาพบัณฑิต จำแนกตามอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย

อัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย	$\bar{x}$	SD	ระดับคุณภาพ
มีวินัย	3.91	0.55	มาก
1. ซื่อสัตย์	4.28	0.59	มาก
2. ตรงเวลา	4.15	0.63	มาก
3. มีความอดทน	4.10	0.62	มาก
4. มีความเป็นผู้นำ	3.30	0.88	ปานกลาง
5. มีความรับผิดชอบ	3.96	0.64	มาก
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.63	0.79	มาก
7. สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมให้เหมาะสมกับบรรทัดฐานทางสังคมได้	3.92	0.70	มาก
ใฝ่รู้ใฝ่งาน	3.87	0.68	มาก
1. เอาใจใส่ และตั้งใจปฏิบัติงาน	4.04	0.67	มาก
2. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.94	0.72	มาก
3. มีความเพียรพยายามในการทำงาน	3.94	0.72	มาก
4. ค้นคว้าหาความรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	3.73	0.78	มาก
5. สนใจและอยากเรียนรู้สิ่งรอบตัวที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับชีวิตและการทำงาน	3.71	0.83	มาก
พยาบาลด้วยใจ	3.96	0.68	มาก
1. ให้การพยาบาลด้วยความเมตตา	4.06	0.70	มาก
2. ให้การพยาบาลตามมาตรฐานวิชาชีพ	3.91	0.77	มาก
3. ให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงความเป็นองค์รวม	3.92	0.71	มาก

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐและโรงพยาบาลเอกชน

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตาม

ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐและโรงพยาบาลเอกชน พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐ (n=54) และโรงพยาบาลเอกชน (n=44)

คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	ร.พ.รัฐ		ร.พ.เอกชน		Z	p-value
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.14	0.66	4.15	0.65	0.04	0.97
2. ด้านความรู้	3.35	0.72	3.55	0.89	1.65	0.10
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.32	0.68	3.50	0.81	1.35	0.18
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	3.83	0.70	3.90	0.82	0.64	0.52
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.74	0.72	3.69	0.88	0.01	0.99
6. ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	3.84	0.69	3.72	0.75	1.31	0.19

*p<0.05

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงรายของบัณฑิตตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐและโรงพยาบาลเอกชน

ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐและโรงพยาบาลเอกชน พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p>0.05) แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 4

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ตาม

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐ (n=54) และโรงพยาบาลเอกชน (n=44) โดยใช้สถิติ Mann-Whitney U Test

อัตลักษณ์คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย	โรงพยาบาลรัฐ		โรงพยาบาลเอกชน		Z	p-value
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
มีวินัย	3.92	0.74	3.89	0.79	0.18	0.86
ใฝ่รู้ใฝ่งาน	3.93	0.71	3.81	0.80	0.47	0.64
พยาบาลด้วยใจ	4.07	0.64	3.83	0.81	0.64	0.16

*p<0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมมีลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดสอดคล้องกับการศึกษาคุณภาพบัณฑิตพยาบาลตาม

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติหลายการศึกษา เช่น การศึกษาของอรนันท์ หาญยุทธ และรัชยา รัตนถาวร⁷ การศึกษาของปัทมาภรณ์ คงขุนทด และคณะ⁸ การศึกษาของรจนารถ ชูใจ และคณะ⁹ การศึกษาของปานิสรา ส่งวัฒนายุทธ สรจักรรัตน์

พลอินทร์ และ ชนาภา สมใจ¹⁰ การศึกษาของนาตยา พึ่งสว่าง และสิริพร บุญเจริญพานิช¹¹การศึกษาของนฤมล เหล่าโกสิน, สารนิตี บุญประสพ, และ สุจิรา วิเชียรรัตน์¹² และการศึกษาของสายใจ คำทะเนตร¹³ เป็นต้น ผลการศึกษาดังกล่าวเป็นผลมาจากการเรียนการสอนทางการพยาบาลมุ่งเน้นให้พยาบาลเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมเนื่องจากสังคมคาดหวังว่าวิชาชีพพยาบาลต้องเป็นวิชาชีพที่ต้องมีจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ การพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นจริยธรรมในวิชาชีพจึงมีการพัฒนาตั้งแต่เป็นนักศึกษาพยาบาล¹⁴ คณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยเชียงรายได้มีการจัดการเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมทั้งในการเรียนการสอนภาคทฤษฎีโดยการปลูกฝังให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย และตรงต่อเวลา ในภาคปฏิบัติ อาจารย์นิเทศได้เป็นตัวอย่างที่ดีของการมีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การสอดแทรกการสอนเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรม และทุกรายวิชามีแบบประเมินทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างชัดเจน ซึ่งมีการชี้แจงนักศึกษาถึงรายละเอียดการประเมินในการเปิดกระบวนวิชาทุกครั้ง นอกจากนั้นยังมีกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น กิจกรรมจิตอาสา ตลอดทั้ง 4 ชั้นปี จึงทำให้คุณภาพด้านคุณธรรมจริยธรรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ในส่วนของคุณภาพบัณฑิตด้านที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านปัญญาก็ยังสอดคล้องกับการศึกษา⁷⁻¹³ ดังกล่าวมาข้างต้นที่พบว่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านทักษะทางปัญญาเช่นกัน โดยผลการศึกษาครั้งนี้คะแนนเฉลี่ยรายชื่อน้อยที่สุดในเรื่องการพัฒนาและใช้นวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอธิบายได้ว่าบัณฑิตพยาบาลประสบการณ์ทำงานของบัณฑิตที่ส่วนใหญ่ยังน้อย ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาของผู้รับบริการได้อย่างครอบคลุม และยังไม่สามารถต่อยอดไปถึงการพัฒนา

และใช้นวัตกรรมต่าง ๆ ได้ เช่นเดียวกับคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ ในรายข้อที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงานได้ก็น่าจะมาจากประสบการณ์ที่ยังไม่เพียงพอนั่นเอง ทั้งนี้คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาและด้านความรู้ควรได้รับการพัฒนาต่อไป

2. การมีอัตลักษณ์คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงรายของบัณฑิต ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ มีวินัย ใฝ่รู้ใฝ่งาน และพยาบาลด้วยใจ อยู่ในระดับมาก คณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยเชียงรายได้จัดการเรียนการสอนทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดแทรกการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิต ดังนี้ 1) ด้านมีวินัย คณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยเชียงรายมีอาจารย์ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการฝ่ายการวินัยนักศึกษาทำหน้าที่ติดตามดูแลให้นักศึกษาปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างใกล้ชิด โดยในชั้นปีที่ 1 จะเน้นการปลูกฝังการมีวินัยตามระเบียบของสถาบัน ในชั้นปีที่สูงขึ้นจะเน้นให้นักศึกษามีวินัยในตนเองและเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษารุ่นน้อง แต่ละชั้นปีจะมีนักศึกษาปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการฝ่ายวินัยคอยติดตามดูแลเพื่อนในชั้นปีและนักศึกษารุ่นน้อง อีกทั้งยังต้องปฏิบัติตนให้ถูกต้องเป็นแบบอย่างที่ดี เช่น การแต่งกายถูกระเบียบ การปฏิบัติตามระเบียบหอพัก และความตรงต่อเวลา เป็นต้น 2) ด้านใฝ่รู้ใฝ่งาน ทุกรายวิชาทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีการกำหนดแบบประเมินทักษะด้านปัญญาในหัวข้อการสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการทำรายงานกรณีศึกษาตามวัตถุประสงค์ของแต่ละรายวิชา เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีความสนใจในการสืบค้นความรู้ใหม่เป็นการส่งเสริมอัตลักษณ์ด้านใฝ่รู้ อีกทั้งการประชุมปรึกษาทางการพยาบาลกลุ่มย่อยทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอาจารย์นิเทศจะกระตุ้นให้

นักศึกษาค้นหาความรู้ทางการพยาบาลใหม่ ๆ ในประเด็นปัญหาที่พบ ในส่วนอัตลักษณ์การปฏิบัติงานจะเน้นในรายวิชาปฏิบัติ อาจารย์นิเทศจะแบบอย่างของพยาบาลที่มีความกระตือรือร้น เอาใจใส่และตั้งใจปฏิบัติงาน เมื่อนักศึกษาปฏิบัติได้ดีมีการชื่นชมให้กำลังใจ 3) ด้านการพยาบาลด้วยใจ ใช้การเรียนรู้จากสถานการณ์จำลองเสมือนจริงและการปฏิบัติการพยาบาล เช่น การเรียนรู้จากสถานการณ์จำลองเสมือนจริงในการประเมินปัญหาผู้ป่วย นักศึกษาจะต้องฝึกการสื่อสารกับผู้ป่วยด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ การพยาบาลด้วยความนุ่มนวล มีเมตตา ก่อนการนำไปฝึกปฏิบัติจริงกับผู้รับบริการ ระหว่างการปฏิบัติการพยาบาลอาจารย์นิเทศเป็นแบบอย่างที่ดีในการพยาบาลด้วยความเมตตา การพยาบาลตามมาตรฐานวิชาชีพ ส่วนของการพยาบาลโดยคำนึงถึงความเป็นองค์รวมใช้การส่งเสริมผ่านการเขียนแผนการพยาบาลที่ต้องประเมินปัญหาของผู้รับบริการด้วยแบบแผนสุขภาพของกอร์ดอนช่วยให้ประเมินปัญหาผู้ป่วยได้อย่างเป็นองค์รวม นำไปสู่การพยาบาลอย่างเป็นองค์รวมด้วย นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น โครงการพยาบาลด้วยใจ เราทำได้ เพื่อสังคม ของสโมสรนักศึกษาที่เน้นส่งเสริมอัตลักษณ์ด้านพยาบาลด้วยใจ เป็นต้น ซึ่งแม้ผลการศึกษาคั้งนี้จะพบว่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงรายก็ควรที่จะพัฒนาบัณฑิตพยาบาลให้มีอัตลักษณ์ของสถาบันให้ดียิ่งขึ้นไป

3. ค่าเฉลี่ยคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์ของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง, พ.ศ. 2560) คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐและโรงพยาบาลเอกชน ไม่มีความ

แตกต่างกัน จากผลการศึกษาที่พบว่าบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย มีคุณภาพบัณฑิตเด่นในด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ และมีระเบียบวินัย เช่นเดียวกับอัตลักษณ์ของบัณฑิตที่มีความเด่นในด้านความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา มีความอดทน เอาใจใส่ และตั้งใจปฏิบัติงาน และให้การพยาบาลด้วยความเมตตา ระบุว่าบัณฑิตจะปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐหรือโรงพยาบาลเอกชนสามารถรักษาคุณภาพและอัตลักษณ์ของบัณฑิตได้ แสดงให้เห็นว่าแม้ในบริบทของการทำงานที่แตกต่างกัน ทั้งอัตราค่าบริการ ค่าตอบแทน จำนวนของผู้รับบริการต่อผู้ให้บริการ ล้วนต้องการบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติทั้ง 6 ด้าน และต้องการบัณฑิตพยาบาลมีวินัยในการทำงาน มีความใฝ่รู้ อดทนสู้กับความยากลำบาก และให้การพยาบาลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์เช่นเดียวกัน สอดคล้องกับการศึกษาของกนกวรรณ แพรขาว¹⁵ ที่ได้ศึกษาระดับความคาดหวังของผู้รับบริการแผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่าความเข้าใจ และ เห็นอกเห็นใจในผู้รับบริการอยู่ในระดับสูงและการศึกษาของโมนามิ¹⁶ พบว่า ผู้ป่วยที่พักรักษาตัวในโรงพยาบาล สาธารณสุข ประเทศซาอุดีอาระเบีย มีความคาดหวังมากในเรื่องการเคารพในตัวผู้ป่วย เรื่องค่านิยม ความเชื่อ ตลอดจนวัฒนธรรมของผู้ป่วย จึงส่งผลให้คุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์ของบัณฑิตตามความคิดของผู้ใช้บัณฑิตในโรงพยาบาลรัฐและโรงพยาบาลเอกชนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

วิทยาลัยควรนำผลการศึกษานี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และ อัตลักษณ์ของบัณฑิต โดยเฉพาะในด้านที่ผลการประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนี้

1) ด้านทักษะทางปัญญา ในการแก้ไขปัญหา เฉพาะหน้า การวางแผนและการจัดลำดับความสำคัญ ของปัญหา ควรกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการคิดอย่างมี วิจาร์ณญาณ การยกตัวอย่างสถานการณ์และการเรียนรู้ ด้วยสถานการณ์จำลองเสมือนจริง เพื่อให้นักศึกษาฝึก การตัดสินใจแก้ปัญหา การพัฒนาและใช้นวัตกรรม นอกจากการเรียนรู้ในห้องเรียนในรายวิชาโครงการ ทางพยาบาลแล้วควรมีส่งเสริมให้มีการพัฒนาและใช้ นวัตกรรมต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นในการปฏิบัติงานจริงให้มาก ขึ้น

2) ด้านความรู้ ส่งเสริมให้นำความรู้ภาคทฤษฎี ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในรายวิชาทฤษฎี เช่น การใช้กรณีศึกษา และการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์ จำลองเสมือนจริง เป็นต้น ในรายวิชาปฏิบัติ ให้มีการ ส่งเสริมการวิเคราะห์ปัญหาผู้ป่วยเชื่อมโยงกับความรู้ ภาคทฤษฎี เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติการพยาบาลอย่างลึกซึ้ง ในส่วนของหัวข้อ สามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ นักศึกษาค้นคว้าการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาทางการ พยาบาลตามที่นักศึกษาพยาบาลพบในการฝึกปฏิบัติ

3) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมให้นักศึกษามี ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยกิจกรรมเสริม หลักสูตรโดยเจ้าของภาษา เน้นการสื่อสารเป็นหลัก และ

ในด้านการอ่านและเขียนคำศัพท์ทางการแพทย์ และ ศัพท์ภาษาอังกฤษ ส่งเสริมให้มีการใช้ศัพท์ต่าง ๆ พร้อม ทั้งแปลความหมายให้กับนักศึกษาทั้งในรายวิชาทฤษฎี และรายวิชาปฏิบัติ

4) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ในการ รวบรวมข้อมูลของผู้รับบริการ ประเมินผลการพยาบาล การบันทึกและรายงานผลการพยาบาล ควรส่งเสริมการ เรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลองเสมือนจริงและการฝึก ปฏิบัติการพยาบาลในการฝึกรวบรวมข้อมูล การประเมิน และการบันทึกและรายงานผลการพยาบาล

5) อัตลักษณ์ของบัณฑิตด้านการมีวินัย ในการ เป็นผู้นำซึ่งเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่ได้รับการปลูกฝัง วินัยมาอย่างดีแล้ว ควรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีวินัย และเสริมสร้างความเป็นผู้นำโดยกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่ว่าจะ เป็นโครงการต่าง ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องมี นักศึกษาเป็นผู้นำเพื่อฝึกฝนภาวะผู้นำนั่นเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการศึกษาครั้งนี้ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน หนึ่งที่ขาดหายไป เนื่องจากมีการสำรวจสถานที่ทำงาน ของบัณฑิตก่อน แล้วจึงเริ่มดำเนินการส่งแบบสอบถาม เมื่อบัณฑิตจบการศึกษาครบ 1 ปี ซึ่งพบว่า มีบัณฑิต จำนวนหนึ่งมีการย้ายสถานที่ทำงาน จึงไม่ได้รับการตอบ กลับ ดังนั้นหากต้องการศึกษาด้วยวิธีการนี้ควรเพิ่ม จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนที่คำนวณได้ และการ สสำรวจสถานที่ทำงาน ของบัณฑิต และการส่ง แบบสอบถามควรมีระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน

2) ควรมีศึกษาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัต ลักษณ์ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิต ตามความคิดเห็นของผู้รับบริการซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับ ผลกระทบโดยตรงจากการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้รับความ คิดเห็นครอบคลุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย. หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2560. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย; 2560.
2. คณะกรรมการอุดมศึกษา. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2560. (2561, 3 มกราคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนพิเศษ 1 ง; 2560:8-21.
3. อนุกรรมการอัตลักษณ์ ฝ่ายธรรมนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม. คู่มืออัตลักษณ์ คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย ปีการศึกษา 2564 (ฉบับปรับปรุง). คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย; 2564.
4. มารุต พัฒนา. การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์; 2561.
5. ปรารณา แซ่ลิ้ม. การศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพการบริการระหว่างโรงพยาบาลภาคเอกชนและโรงพยาบาลภาครัฐบาลในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารวิชาการแพทย์เขต 11. 2559;30(2):47-57.
6. กนก เรืองนาม. การศึกษาเปรียบเทียบการให้บริการระหว่างโรงพยาบาลรัฐและโรงพยาบาลเอกชน. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา. 2558;9(2):64-75.
7. อรนนท์ หาญยุทธ และ รัชยา รัตนะถาวร. คุณภาพและอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2553. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย. 2556;7(2):99-107.
8. ปัทมาภรณ์ คงขุนทด, ฉัตรทอง จารุพิสิฐไพบุลย์, นุชมาศ แก้วกุลพล, นฤมล เปรมมาสวัสดิ์, และ มยุรี พางาม. ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตและอัตลักษณ์ของพยาบาลจบใหม่ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา ปีการศึกษา 2561. วารสารวิชาการสาธารณสุข. 2563;29(6):1086-94.
9. รจนารถ ชูใจ, กมลพร แพทย์ชีพ, และ กรรณิการ์ กิจนพเกียรติ. คุณภาพบัณฑิตพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ตามการรับรู้ของผู้ใช้บัณฑิต ปีการศึกษา 2561. วารสารวิจัยเพื่อส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิต. 2563;1(1):58-67.
10. ปาณิสรา ส่งวัฒนายุทธ, สรลรัตน์ พลอินทร์ และชนาภา สมใจ. แนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี: การวิจัยแบบผสมผสาน. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี. 2565;5(3):173-90.
11. นาดยา พึ่งสว่าง และ สิริพร บุญเจริญพานิช. คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์วิทยาลัยพยาบาล ทหารอากาศ. วารสารแพทยนาวิ. 2560;44(2):1-7.
12. นฤมล เหล่าโกสิน, สารนิตติ บุญประสพ, และ สุจิรา วิเชียรรัตน์. คุณภาพบัณฑิตหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี. วารสารโรงพยาบาลมหาสารคาม. 2562;16(3):43-52.
13. สายใจ คำทะเนตร, ปรานี แสดคง, รุ่งทิพย์ พรหมบุตร, ทิพวรรณ ทับซ้าย, เบญจพร ฐิติญาณวิโรจน์, เอมอร บุตรอุดม และคณะ. การประเมินคุณภาพบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น. วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 2563;12(34):133-44.

❖ คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
และอัตลักษณ์ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซียงราย ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต

14. วีรวรรณ เกิดทอง และวรรณดี เสือมาก. การพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลเพื่อ ก้าวสู่พยาบาล
คุณธรรม. วารสารพยาบาลสาธารณสุข. 2560;31(2):257-71.

15. กนกวรรณ แพรขาว. คุณภาพบริการของแผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย. พุทธชนราชเวชสาร.
2560;34(2):154-60.

16. Momani MM. Gap Analysis between perceptions and expectations of medical-surgical patients in a
public hospital in Saudi Arabia. Med Princ Pract. 2016;25(1):79-84.